

גוט שבת Gut Sábész

18. évfolyam 29. szám • Ára: 330 HUF • כ"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 18:55 • כ"ב אדר ב' תשע"ו • 2016. 4. 1. • פרשת שמני, פרה • Szombat kimenetele: 20:03

A Purimi adományok küldetése

Purim ünnepének négy különleges micvája van: meghallgatni Eszter könyvének, a „Megilát Eszternek” a felolvasását; Purim szuedát, ünnepi lakomát enni; „misloách mánot”-ot, ételcsomagot küldeni és „mátánát leevjonim”-ot, purimi adományt adni.

Ez utóbbi annyira kiemelkedő jelentőségű, hogy a Talmud szerint fontosabb növelni a szegényeknek adott adomány értékét, mint a purimi lakoma, vagy purimi ajándécsomag értékét, mert nincs nagyobb öröm, mint a szegények felvidítése.

Szokás ezzel az összeggel segítséget nyújtani a peszáchra szükséges élelmiszerek beszerzéséhez a rászorulóknak. A Kolel Chábád szervezet, amely 1788 óta nyújt segítséget az Izrael földjén szegénységben élő zsidóknak, különböző csomagokat kínál az adakozni vá-

gyóknak. A legkisebb csomaggal egy fiatal özvegynek és kisgyermekének peszáchai étkezéséhez járulhatunk hozzá, a legnagyobb csomag árából huszonöt rászoruló izraeli családnak juttatnak gazdag élelmiszercsomagot az ünnepre.

A szegénység legnagyobb kárvallottjai mindig a gyermekek. Ők azok, akik a legnagyobb szükségét szenvedik el, legyen szó akár fizikai, akár lelki nélkülözésről. Az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség és szeretetszolgálat, a CEDEK éppen ezért indított Purim előtt egy új programot, mellyel állami gondozásban élő gyerekeknek és az őket nevelőknek kívánnak segíteni.

Ma Magyarországon a gyerekek mintegy egy százaléka él állami gondozásban. Ezt a több, mint 21 ezer fiatal hat-

lyek maguk is sokszor anyagi gondokkal küzdenek. Ahhoz, hogy ezek a gyerekek az őket ért traumák ellenére egészséges felnőtté válhassanak, sokkal többre van szükség, mint az étkezés és a tető a fejük felett. Olyan dolgokra, amik szerencsésebb társaiknak sokszor magától értetődőek: jól felszerelt, otthonos lakásra a biztonságérzetért; számítógépre a naprakész tudás megszerzéséért; kerti játékokra és sportszerekre az egészséges fejlődésért és mentorokra a szakmászerezésért.

A programban négy gyermekothonnak segít az EMIH azzal, hogy minden célkitűzés tíz százalékát finanszírozza. A cedek.hu oldalon megtalálhatóak azok a célok, amikre az egyes otthonok gyűjtenek. A gyűjtéshez bárki csatlakozhat, hogy elérjék a kitűzött célt.

Mázál tov

Gratulálunk Steiner Noéminek és Ilya Tarbeevnek esküvőjük alkalmából! Kívánjuk, hogy, ahogy eddig közösségeikért dolgoztak, úgy építsenek közösen egy zsidó otthont!

Meghívó iskolai nyílt napra

A Bét Menáchem Általános iskola nyílt napot hirdet a szülők és nagyszülők számára, melyen az érdeklődők betekintést nyerhetnek az iskola életébe, megismerkedhetnek tanárokkal, módszereikkel.

Időpont: 2016. április 11.
Helyszín: Dohány utca 32.
9.40: Héber nyelvű tanóra megtekintése, majd ismerkedés az épülettel
10.50. Magyar nyelvű tanóra megtekintése

Részvételi szándékát az iskola@zsido.com e-mail címen vagy a 0670 379 1250-es telefonszámon jelezze.

Közösségi széderek

Már lehet jelentkezni közösségi szédereinkre, melyeket az alábbi helyszíneken én időpontokban tartunk:

Családi Széder

a Bét Menáchemben

2016. április 22. és 23., 20:30

Részvételi díj: 1 500 Ft/fő

Széder fiatalokkal

a Keren Orban

2016. április 23., 20:30

Részvételi díj: 30 év alatt ingyenes (regisztráció kötelező) 30 év fölött 2 500 Ft/fő

Széderek Óbudán

2016. április 22. és 23., 20:30

Részvételi díj: 5 000 Ft/fő

(10 fős csoportoknak

20% kedvezmény)

Információ és jelentkezés:

Keren Or Központ, Károly

körút 20. / 0630 403-0141/

posta@zsido.com

Magyarországon a gyerekek egy százaléka állami gondozásban él

Hetiszakasz

Ehető állatok

Szakaszunk – *Smini* (3Mózes 9:1-11:47.) – a Hajlék felavatásáról szól, s ebben az előző szakasz végén leírt folyamatot, melyben Mózes hét napon keresztül előkészíti és felavatja testvérét, Áront s fiait a Szentély szolgálatra, miután beavatta őket a Szolgálat min-

den csínjába-bínjába. A szakaszban találjuk azt a tragikus esetet is, amelyben Áron két fia – Nádáv és Ávinu – egy tévedés folytán életét veszti. A szakasz utolsó része felsorolja a tiszta és tisztátalan, illetve ehető és nem ehető állatok és szárnyasokat.

Zsidó híradó

A belgák a Purim mellé álltak

Purim napján Brüsszelben még tartott a hajsza a keddi terrortámadás végrehajtói után. A kihalt utcákon csak a katonai járőröket lehetett látni. A helyi Chábád közösségek által szervezett purimi ünnepségeken mégis több százan gyűltek össze és dalcoltak a terrorral, hogy megemlékezzenek Perzsiában élő elődjeik megmeneküléséről.

Mindkét helyszínen egy perces néma csönddel emlékeztek meg a terrortámadás áldozatairól, mielőtt elkezdődött volna az ünnepség. A résztvevők nem jelmezben érkeztek: a nemzeti gyászra való tekintettel csak a helyszínen öltötték magukra a purimi maskarákat.

„Rengeteg gyerek volt és egy pár pillanatra képesek voltunk a feszült légkört magunk

mögött hagyni és megnyugvást találni a közösségben, a hitünkben és Istenben.” – nyilatkozta a chabad.org-nak az egyik szervező, Shmuel Pinson rabbi. „Mordecháj nem hajolt meg Hámán előtt és mi sem fogjuk a lelkünket meghajtani a modern kor Hámánjainak színe előtt.”

Budapesten is biztonsági ellenőrzés mellett, de fergeteges hangulatban zajlottak a purimi mulatságok. Az EMIH közössége a Fogasház nevű szórakozóhelyen rendezett ünnepséget, amin több száz ünneplő teljesítette az öröm és a megilaolvasás előírását. Purim napján a Bét Menáchem Gyermekoktatási Központban a családok számára rendeztek purimi lakomát, míg az ÁTID fiataljai a Vasvári Pál utcai zsinagógában ünnepeltek.

A legszebb megemlékezés

„...És meghaltak (Áron gyermekei) ...És Áron hallgatott.”

(3Mózes 10:2-3.)

Huszonöt éve annak, hogy a *Reader's Digest* nevű újságban megjelent egy történet egy asszonyról, aki épp elvesztette édesanyját, s mivel férje úton volt, neki egyedül kellett elmondania a gyászhiért kisgyermekinek. Ismerősök és barátok folyamatos telefonos megkeresése közben (melyben a szokásos kondoleálásukat fejezték ki a már-már kínos „ne habozz felhívni, ha beszélni szeretnél valakivel” befejezéssel) váratlanul megszólalt a kapucsgöngy.

Férje egyik barátja állt az ajtóban, hóna alatt egy köteg felgöngyölt újsággal. „Jöttem kipucolni a cipődet” – mondta.

„Micsoda?” – kérdezte az asszony, kábulatából felocsúdván.

„Jöttem kipucolni a cipődet”, ismételte. „Emlékszem, mikor édesanyám temetése volt, az egész család annyira el volt foglalva, hogy csak a gyászszertartásról visszaérve vettük észre, hogy még a cipőnk sem volt időnk kipucolnunk.”

Amint férje barátja kezdte a földön szétteríteni az újságokat s nekilátni először a cipőtalpakról lekaparni a sarat, majd fényesi-

teni a felső részeket, az asszony szabad utat engedhetett a benne felgyülemlett bánatnak és sokknak. A barát gesztusa hozzásegítette a valós gyász megéléséhez.

A gyászoló barátai gyakran azon aggódnak, mit mondjanak. Van, mikor a csend a legékes-szólóbb, legőszintébb. A csend ajándék, ami nem igényel magyarázatot. Nincs szüksége felesleges szavakra. És az űrt, ami a csendet uralja, kitölthetjük egyszerű tettekkel. Például cipőpucolással. Ez épít utat két lélek, egy zsidó és Tórája, ember és Teremtője között.

Mikor nem tudjuk kifejezni érzéseinket, nem kell semmit mondanunk. A csend ad bizalmat minden értéknek, amit befogadhatunk. Amik által megújulhatunk. Ez a megújulás a legnagyobb vigaszunk a Messiás eljöveteleig.

Mi a legékes-szólóbb Holokauszt-megemlékezés, amit láthatunk? Amikor túlélők táncolnak unokáik esküvőin és dédunokáik bár micvőin.

Kovács Kristóf rabbinövendék
cikke **Shimon Posner írása**
nyomán

Imaidők a következő hétre

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8:00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 19:00: Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban)

Péntek: 18:00: Előadás: **Szólásszabadság, pletyka és média;**

19:00: Délutáni ima, *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45: Hetiszakasz-tanulás, 9:15: Reggeli ima, majd *Kidus*

18:55: Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Vasárnap és állami munkaszüneti napok: 10.00: Reggeli ima

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30: Reggeli ima

Péntek: 19.00: Tanulás

19.30: *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15: Hetiszakasz a kabbala tükrében

10:00: Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt Isten serege, a Civot Hásém

A lubavicsi Rebbe, Menáchem Mendel Schneerson rabbi 1982 januárjában kelt levele

„[Levelemben] miután elismeréssel adóztál a lubavicsi mozgalom tevékenysége iránt, kifejezted fenntartásodat a Civot Hásém Kampánnyal kapcsolatban, mondván, hogy az a harcászat dicsőítésén, fegyverek és háború terjesztésének az ideológiáján nyugszik.

Egy levél aligha lehet a megfelelő fórum annak kifejtésére, milyen okok hajtottak minket hogy bevezessük és megalapítsuk a Civot Hásém Szervezetet, melynek célja a gyereket közelebb hozni a Tórához és a micvákhöz... Szükségtelen mondani, hogy mindezt hosszas gondolkodás, tanácskozás előzte meg, s e levélben csak az alapelvek körvonalait kívánom bemutatni röviden.

... A Civot Hásém nem egy „idegen gondolat”. Először a Tóra beszél „Isten Seregéről”, akik kiszabadultak az egyiptomi rabszolgaságból. Az ekkor használt „sereg” szó semmilyen katonai tartalmat nem foglalt magába. Inkább azt kívánta kifejezni, hogy a zsidók, akik eddig a fáraó rabszolgái voltak, mostanra Isten seregévé lettek, hogy egyedül csak Őt szolgálják.

A Tóra természetesen nem dicsőíti a háborút és ehhez hasonlók. Éppen ellenkezőleg, „a Tóra útja a béke útja”. Bölcsen tanítják, hogy a Tóra azért adatott, hogy békét hozzon a világra, a legnagyobb, legszebb Isteni áldást.

Habár a Tóra a... békén nyugszik, mindazonáltal útmutatóul is szolgál olyan helyzetekhez, amikor elkerülhetetlen a csata... így előírja a hadviselés törvényeit is. Rabbi Akiva, híres Tóra-tudósunk is elsősorban spirituális és szellemi teljesítményével járult hozzá a Tórához, judaizmushoz, de mikor szükségét érezte, Bar Kochba fegyverhordozójának szegődött...

Mikor... elkezdtük intézményesíteni a Civot Hásém programot, gondosan ügyeltünk..., hogy általában kerüljük a katonai koncepció szerinti megkö-

zelítést, s ha úgy is teszünk, azt csak olyan mértékig, amennyire a Tóra is megengedi. Például az általad kifogásolt „kém-küldetést” kategorikusan kizártuk oktatási módszereink kidolgozása során. Továbbá, a program

Civot Hásém célja a gyereket közelebb hozni a Tórához és a micvákhöz

egésze a bár micva és bát micva kor alatti gyerekekkel foglalkozik, hogy mire eléri az előbb említett kort, tájékozott zsidóknak tudhassák magukat, s hogy később is érezhessék életükben a program áldásos hatásait.

Mint oktató, bizonyára magad is jól tudod, hogy a gyerekeknek motivációra van szükségük, de ez még csak a probléma egyik aspektusa. A legfontosabb szempont, véleményem szerint, hogy manapság kihívással küzdünk bármilyen fokú autoritás elfogadásának a tekintetében. Ez nem csak az Isteni mindenhatóság elfogadását jelenti, hanem bármilyen egyéb jellegű társadalmi viszonyban jelenlévő tekintélyt. Ilyen lehet a szülői autoritás elfogadása otthon, a tanáré az iskolákban, illetve a törvényé az utcákon. Az egyedüli motiváció ezek elfogadására nem a személyes meggyőződés annak értékéről, hanem a büntetéstől való félelem, ami azonban mára már minimálisra csökkent...

Másrészről, Amerikában a gyerekek a szabadság és a függetlenség eszményének dicsőítése alatt nőnek fel, ... [így] nagyon könnyen válhat valaki

olyan mértékig magabiztossá, hogy egy kis rosszra való hajlammal kiegyesülve antiszociálissá, szabályozhatatlanná válik, tekintve, hogy a büntetés, eredménytelensége miatt, nem szolgál elrettentésként.

ját magad) szemléletre, társítva a Civot Hásém vezetője iránti engedelmesség szeretetére, aki természetesen nem más, mint maga Isten.

A program... rendelkezik még egy nagy előnnyel. Mint már Bölcsen is tanították... ha egy ember erőszakos hajlammal született, akkor kell találnia a hajlamnak egy pozitív levezetést. Ugyanígy ezek a gyermekek, akik könnyen találhatnak a rendszerben helyet agressziójuk, rossz hajlamaik nem megfelelő kiélésére, így rátalálhatnak annak egy megfelelő kiélési formájára.

...
Isten egy olyan világot tervezett és teremtett számunkra, ahol gyakorlatilag folytonos küzdelemre vagyunk ítélve saját késztetéseinkkel szemben. A Zohár tanítja, hogy a héber nyelvben a kenyér és a háború szavak ugyanazon gyökbetűkből állnak, jelezve a küzdelmet az ember alap- és tudatalatti természete között. Ahogy megehetjük kenyerünket mohón, falánkan, ahogy azt egy állat teszi, úgy is elfogyaszthatjuk, hogy tudatosítjuk magunkban, ezzel tartjuk testünket jó erőben, egészségben a Teremtő akaratának megfelelően.

Ez az egyetlen „csata” amit a Civot Hásémmel meg kívánunk vívni, mint ahogy az egyetlen „titkos fegyverünk” sem más, mint bátorítani a gyereket a szombattartásra, és más micvák gyakorlására, ami a zsidóság túlélésének a titka.

Eddigi tapasztalataink a programmal kapcsolatban, bárhol is vezettük be azt az Államokban, Kanadában, Izraelben, valamint még a világ számos más helyén, teljes mértékben meggyőztek annak létjogosultságáról és eredményességéről.

**Tisztelettel, és áldással:
M. Schneerson**

A levél teljes terjedelmében
a www.zsido.com oldalon
olvasható.

Mint minden egészséggel kapcsolatos probléma esetében, így itt is: a gyógyulás nem a tüneti kezelésben, hanem a probléma gyökereinek a feltárásában rejlik.

...

Arra a következtetésre jutottam, hogy nincs más módszer, mint az alaptermészet megváltoztatása egy fegyverre tanító rendszeren keresztül. Természetesen ez a rendszer csak és kizárólag akkor lehet sikeres, ha a gyerek ezt saját maga fogadja el, mindenféle külső kényszer nélkül.

...

Már a Rambam is hangsúlyozta Mísna-hoz írt kommentárjának a bevezetőjében, hogy ideális esetben a jó dolgokat önmagukért csináljuk mindenféle külső motiváció vagy presszió nélkül, de kisebb gyerekeket érdemes motiválni ezekre, mindaddig, míg idősebbek nem lesznek, mikor már maguktól is csinálják.

Így tettünk egy próbát a Civot Hásémmel. Az első visszajelzések és tapasztalatok azonnal igazolták reményeinket. Sok gyereket tudtunk megtanítani a „Vöohávto Löreácho Komocho” (szeresd felebarátod, mint sa-

Kóser konyha

Almás morzsasütemény

Véget ért Purim és még mindig maradt lisztje, amit el szeretne Peszách előtt használni? Ez a könnyű almás morzsasütemény olyan finom, hogy egy adag biztos nem lesz elég belőle.

tojásmentes, párve

Hozzávalók

Töltelék:

6 db savanykás alma
meghámozva, felszeletelve

Morzsa:

1 pohár cukor
½ pohár olaj
1 teáskanál fahéj
1 pohár liszt

Egy 23 cm átmérőjű tortaformát kikenünk és kilisztezzük. Az alján elrendezzük a felszeletelt almát. A morzsához összekeverjük a cukrot, az olajat, a fahéjat és a lisztet. Egyenletesen az almák tetejére szórjuk. 180 fokra előmelegített sütőben egy órában át sütjük.

Melegen és hidegen is tálalhatjuk. Jól illik hozzá egy adag vaníliafagyalt is.

A rabbi válaszol

Miért nem adhatjuk élő szülő nevét?

Rabbi, Miért nem adhatjuk élő szülőnk nevét gyermekünknek? Erre szeretnék pontos magyarázatot kapni.

Köszönöm, Norah

Kedves Norah!

A névadás nagyon fontos dolog, fontos, hogy minden zsidónak legyen héber neve. A Talmud (*Bráhot* 7b., *Jomá* 83b.) utal erre és a Kabbala egyértelműen kifejti (lásd *Likuté szichot* 15. kötet 13–19. oldal), hogy az emberre hatással van a héber neve, hiszen a névben szereplő minden egyes héber betű egy-egy isteni életerőre utal. Így minden névnek, attól függően, hogy milyen betűkből áll, hatása lesz viselőjére. Ugyanígy annak is hatása van az emberre, ha valakinek a nevét viseli, mert a név magában hordozza valamennyire viselőjének egyéniségét is.

Névadás, mint emlékezés

Az askenázi szokás nagyon szigorú abban a tekintetben, hogy véletlenül se kapja valaki még élő szülője, nagyszülője nevét (*Széfér Chászidim* 460. fejezet). A névadást úgy fogjuk fel, hogy azzal mintegy megörökítünk valakit, aki már nincs velünk. Lényegében azzal, hogy az ő nevét használjuk, megpróbáljuk továbbadni az örökségét, emléket állítani neki. Élő embernek nem állítunk emléket, sőt, ha élőről neveznénk el egy újszülöttet, az olyan volna, mintha azt mondanánk, a név eredeti viselőjére már nincs is szükség, ő olyan, mintha már nem is lenne.

[A névadás tulajdonképpen egy kicsit olyan, mint amikor elnevezünk egy dokumentumot a számítógépen. Nem használhatunk olyan nevet, amilyen néven már van egy nyitott dokumentumunk. Ha már be van zárva, akkor frissíthetjük ugyanazon a néven az újabb verzióval...]

Névváltozatok használata

Érdekes, hogy ez nem terjed ki ugyanannak a névnek a férfi és női változatára: nekem például az anyai nagymamám *Bráchanak* hívták *Pollák Báruch* nevű zentai nagyapja után, aki a születése évében halt meg. Születésemkor még élt a nagymamám, én mégis a *Báruch* nevet kaptam, annak ellenére, hogy a két név jelentése megegyezik (áldás, áldott), de mivel az egyik

női- a másik férfinév, így nem azonosak. Izraelben kezd elterjedni az a szokás, hogy fiúknak és lányoknak is adják ugyanazt a (modern) nevet, így pl. a Lior lehet férfi és női név is. Ebben az esetben azonban nem csak a név tartalma, jelentése egyezik, hanem maguk a nevek is, így ezt sem viselheti egyszerre egy élő felmenő és leszármazottja. Van olyan vélemény, amely szerint egyáltalán nem szerencsés ilyen neveket adni (*Divré Malkiel* responsum 3:75. végén).

Tévedés a névadásnál

A Rebbét egyszer azzal keresték meg, hogy mi a teendő abban az esetben, ha egy *Sálom Mojsé* nevű embernek az unokáját véletlenül *Joszéf Mojsének* nevezték el? A Rebbe azt tanácsolta, hogy a gyereknek csak a *Joszéf* nevet használják, ami nincs benne a nagyapa nevében, így legalább a megszólításban el fognak térni egymástól. A Rebbe még hozzátette, hogy ebben az esetben még a polgári nevek se hasonlítanak (*Igrot kodes* 7. kötet 286. oldal). A válaszból az is kiderül, hogy ha egyszer megadták a

gyermeknek a nevét, akkor már nem változtathatnak rajta (lásd erről *Ziv hásemet* 14. fejezet).

Azonos nevek a házastárs családjában

Szokás elkerülni, hogy az após-nak és vejének illetve az anyós-nak és a menyének ugyanaz legyen a neve (*Cváát Rábi Jehudá háchászid* 23.). Ha mégis ez történik, akkor valamelyikük nevét kiegészítjük még egy névvel (uo. Lásd még *Ziv hásemet* 35. fejezet 3. lábjegyzet). A Chábádban egy nagyon gyakori probléma, hogy a leendő após-nak és vejének egyaránt *Menáchem Mendel* a neve...

Két név egy embernek?!

Névadásról szólva kérdés, hogy lehet-e valakinek két, vagy több neve. Régen nem volt ilyen szokás, így se a proféták se a talmudi bölcsek között nem találunk olyan valakit, akinek két neve lett volna (*Nodá bijehudá responsum* 2. kötet *Orách chájim* 113. fejezet, *Chátám Szofér responsum* *Even háezer* 2:18.), ez csak az utóbbi 200–300 évben lett szokássá.

Én általában annak a pártján vagyok, hogy hacsak nem egy kettős nevű ember után kapja a gyerek a nevét (megboldogult apámnak például három neve volt a nagyapja után), akkor egy neve legyen, hiszen vég-ső soron a gyerek csak egy nevet fog használni, így a másik olyan, mintha nem lenne.

Nemrégem még olyan véleményt is olvastam (*Vóáléhu lo jiból* 3. kötet 89. oldal), hogyha valakinek sok neve van, akkor amikor felhívják a Tórához nem is kell használni az összes nevét, elég csak azzal felhívni amit használni szokott.

*Üdvözzel:
Oberlander Báruch*

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: **Oberlander Báruch rabbi**
Főszerkesztő: **Steiner Zsófia**
Szerkesztő: **Golubovics Martina**

Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**
ISSN 1416-4604
A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza.
Kérjük ne dobja el!

EMIH
EGYSÉGES MAGYARORSZÁGI
IZRAELITA HITKÖZSÉG